



PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 263A/17

KLAGER: Otto Frøseth
PUBLIKASJON: Adresseavisen
PUBLISERINGSDATO: 01.-03., 08.-09, 12.-15., 23.-25.06.2017
STOFFOMRÅDE: Offentlig/næringsliv
SJANGER: Nyhetsartikler
SØKERSTIKKORD: Anonyme kilder, kildekritikk og kontroll av opplysninger, saklighet og omtanke, skille kommentar og fakta, dekning for titler, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 09.11.2017
BEHANDLET I PFU: 22.03.2018
BEHANDLINGSTID: 133 dager
KLAGEGRUPPE: Leder
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Adresseavisen publiserte i juni en rekke artikler om uro i det interkommunale selskapet Trondheim Havn. De fleste artiklene ble publisert i både papir- og nettutgaven.

Torsdag 1. juni 2017 la Adresseavisen ut en nettartikkel med tittelen «To havnesjefer har sagt opp på grunn av konflikt med styreleder». I ingressen sto det:

«Det viktige havneselskapet Trondheim Havn rystes av uro. Både nåværende havnedirektør og den forrige kom på kant med styrelederen, næringslivsmannen Otto Frøseth.»

Artikkelen var illustrert med et bilde av Frøseth sammen med ordføreren, og i bildeteksten sto det:

«Taus ordfører: Trondheim kommune og ordfører Rita Ottervik er majoritetsleder av Trondheim Havn. Ottervik ville torsdag ikke kommentere konflikten mellom havneselskapets styreleder Otto Frøseth (ved siden av Ottervik) og de to havnedirektørene Einar Hjorthol og Wollert Krohn-Hansen. Bildet er fra mars 2015, da Frøseth presenterte planer om utvikling av havneområdene i Trondheim for ordføreren.»

I brødteksten ble det referert til et allmøte i Trondheim Havn, der havnedirektøren skal ha uttalt seg om sin avgang. Avisen skrev:

«Einar Hjorthol og Wollert Krohn-Hansen bekrefter begge at de sa opp jobbene sine som havnedirektør i Trondheim Havn på grunn av at de hadde samarbeidsproblemer med styreleder Otto Frøseth.

På et allmøte for de ansatte i Trondheim Havn tirsdag denne uken ble det orientert om havnedirektørens avgang. På møtet sto havnedirektør Einar Hjorthol ved siden av styreleder Otto Frøseth. Hjorthol sa følgende: 'Jeg er skuffet over at jeg ikke har klart å etablere et bedre samarbeid med styreleder.'

- Jeg kan bekrefte at det var det jeg sa på allmøtet. Dette har bygd seg opp over tid. For øvrig har jeg ingen kommentar, sier Einar Hjorthol.»

Avisen opplyste at den andre havnedirektøren, Wollert Krohn-Hansen, satt i stillingen i 20 år, men sa opp i 2015, og gikk av i 2016, da Hjorthol overtok. Under mellomtittelen «- Gjorde det lett å si opp», het det:

«Wollert Krohn-Hansen sier at sommeren 2015 sto Trondheim Havn overfor fire store utfordringer: Utbygging av regionhavn på Orkanger, realisering av et stort industriprosjekt på Verdal, organisering og strukturering av eiendomsutviklingen i Trondheim og organisatoriske tilpasninger som følge av disse oppgavene.

- Jeg var da 66 år og hadde den oppfatning at den som skulle lede Trondheim Havn i et lengre perspektiv enn det jeg kunne, burde være med i disse prosessene fra starten. Det var grunnlaget for min oppsigelse. Det var en ryddig avslutning av arbeidsforholdet, der jeg de tre siste månedene før pensjonsalder sto til den nye havnedirektørens disposisjon. At relasjonen mellom styreleder og havnedirektør ikke var slik den bør være, gjorde beslutningen om å si opp stillingen lett, sier Krohn-Hansen.

- Det er også slik i denne delen av næringslivet, at når samarbeid og tenkemåte ikke korresponderer godt nok mellom styreleder og direktør, så er det direktøren som må trekke konsekvensene av det, legger han til.»

Begge de omtalte havnedirektørene var avbildet, og i bildetekstene med «stikktitlene» «Samarbeidstrøbbel 1» og «Samarbeidstrøbbel 2», ble det opplyst at «Hjorthol bekrefter at oppsigelsen skyldes samarbeidsproblemer med styrelederen», og at Wollert Krohn-Hansen avslører at «en medvirkende årsak til oppsigelsen var samarbeidsproblemer med styrelederen».

Videre fremgikk det at styrelederen, Otto Frøseth, avviser kritikken. Han ble sitert slik:

«- Uttalelsene må stå for deres regning. Det har ikke kommet signaler fra noen av dem om at de har samarbeidsproblemer med meg. Det er svært overraskende. Etter hvert styremøte har vi en gjennomgang mellom styreleder og direktør. Ingen av dem har tatt opp dette med meg. Jeg kjenner meg ikke igjen i at det skal ha vært samarbeidsproblemer mellom meg og havnedirektørene, sier Otto Frøseth.»

Det fremgikk at representantskapet i Trondheim Havn møtes 14. juni for å velge nytt styre, og i den forbindelse sto det:

«Når én direktør sier opp stillingen på grunn av dårlig kjemi med styrelederen, er det direktørens problem. Når to direktører slutter med samme begrunnelse, kan det bli styrelederens problem. (...)

Lederen i representantskapet sier direktørens oppsigelse gjør det naturlig å be om en orientering om saken i representantskapets møte 14. juni.»

Lederen for representantskapet, Bjørn Iversen, uttalte også:

«- Jeg konstaterer at direktøren var relativt nyansatt. Han leverer oppsigelsen sin 15-16 måneder etter at han startet i jobben. Det er ganske kort tid. Jeg har opplevd at styret har en samlet oppfatning om det som har skjedd. Jeg som leder i representantskapet har hatt et godt forhold til Frøseth. Han har opptrådt profesjonelt og ryddig som styreleder overfor oss som representerer eierne, sier Bjørn Iversen. (...)

- Jeg har ikke på noe tidspunkt opplevd at det var noen konflikt mellom Wollert Krohn-Hansen og Otto Frøseth. Jeg har hatt et utmerket forhold til begge to, sier Bjørn Iversen.»

Under mellomtittelen «**Detaljstyring og eiendommer**» fremkom det at havnedirektørene ikke ønsket å utdype samarbeidsproblemene. Avisen opplyste imidlertid at den «**er kjent med**» at det handler om to ting:

«Det ene er detaljstyring, at Frøseth skal ha lagt seg borti administrasjonens oppgaver. Det andre stridstemaet er organiseringen av havneselskapets verdifulle eiendommer i Trondheim.»

Adresseavisen refererte i denne sammenheng:

«Frøseth avviser at styret skal ha lagt seg borti forhold som de burde holdt seg unna.»

Videre fremgikk det at også andre opplyser om uro i selskapet, deriblant tidligere markeds- og logistikksjef Rolf Aarland. Avisen skrev:

«Etter det Adresseavisen får opplyst skal det også ha vært uro i andre deler av organisasjonen i havneselskapet. De to topplederne er ikke de eneste som har opplevd det vanskelig å samarbeide med styret og med Otto Frøseth i særdeleshet. - Hvis det ikke var for at jeg nådde pensjonsalder, ville også jeg ha sagt opp på grunn av samarbeidsproblemer med styrelederen. Det sier Rolf Aarland, som var markeds- og logistikksjef i Trondheim Havn. Han sluttet i mai 2016. Han var da fylt 70 år. Adresseavisen er kjent med at det har vært uro også knyttet til andre lederstillinger i selskapet»

Artikkelen ble publisert i Adresseavisens papirutgave dagen etter, fredag 2. juni 2017, her med stikkittelen «**Samarbeidsproblemer**» og hovedtittelen «**Bråk på toppen i Trondheim Havn**». Papirversjonen var for øvrig utstyrt med fakta om de avgåtte havnedirektørene, styreleder og selskapet Trondheim Havn.

Samme fredag publiserte Adresseavisen en oppfølgende nettartikkel med tittelen «**Vil ha en uavhengig vurdering av bråket i havneledelsen**». Det var kommunalråd for Høyre, Ingrid

Skjøtskift, som også sitter i representantskapet i Trondheim Havn, som uttrykte dette og ba ordføreren ta initiativ.

Artikkelen var illustrert med et bilde av Skjøtskift, og i bildeteksten sto det:

«- Representantskapet må få en uavhengig vurdering av samspillet mellom styret og ledelsen, sier Ingrid Skjøtskift etter at to havnedirektører har oppgitt samarbeidsproblemer med styrelederen som årsaken til at de har gått av.»

Under mellomtittelen «- Samarbeidsproblemer» lenket Adresseavisen også til omtalen dagen i forveien om at «både nåværende havnedirektør og den forrige kom på kant med styrelederen», og at de sa opp «på grunn av samarbeidsproblemer med styreleder».

Skjøtskift uttalte:

«- Det er nesten 14 dager til representantskapsmøtet, så det er tid til å få en vurdering før det. Vi må finne ut hva som ligger bak konflikten, om det er en tilfældighet eller om det er andre ting. Er det en mulig ledelseskriser kan vi ikke forholde oss passive til det, sier Skjøtskift.»

Artikkelen ble publisert i papirutgaven **lørdag 3. juni 2017**.

Adresseavisen fulgte opp saken noen dager senere med en nettartikkel, **torsdag 8. juni 2017**. Her ble det omtalt at det var innkalt til ekstraordinært møte i formannskapet i Trondheim, der eneste sak var «**bråket i havna**». Artikkelen hadde tittelen «**Ordføreren skal orientere om bråket i havna**» og ingressen:

«Eierne av Trondheim Havn vrir seg og lurar på hvordan lederstriden i det viktige havneselskapet skal løses.»

Hovedbildet var av styreleder i Trondheim Havn, Otto Frøseth. I bildeteksten sto det:

«Tillit eller ikke? I neste uke blir det avklart om uroen på toppen i Trondheim havn fører til at Otto Frøseth blir skiftet ut, eller om han får fortsette som styreleder.»

I brødteksten ble det lenket til den første publiseringen om at to havnedirektører har sagt opp og at årsaken var «**samarbeidsproblemer med styrelederen**», og det ble påpekt at dette skjer like før nytt styre skal utnevnes. Det fremgikk videre at valgkomiteen ikke har noen innstilling klar, selv om det var varslet at den skulle foreligge 7. juni.

Helt til slutt ble det i en mellomtittel stilt følgende spørsmål: «**Hvem vil ha en slik jobb?**» Adresseavisen skrev:

«Saken er ikke så enkel som et spørsmål om eierne skal ha tillit eller ikke til Frøseth. Selv de som ønsker at Frøseth fortsetter tvinges til å stille seg følgende spørsmål: Hvem vil ha jobben som leder for Trondheim Havn, etter at det er blitt kjent at styrelederen 'spiser' havnedirektører?»

Artikkelen ble publisert på papir dagen etter, **fredag 9. juni 2017**.

Påfølgende mandag kveld, **12. juni 2017**, skrev **Adresseavisen** på nett under tittelen «**Havna kan bli uten styring**»:

«**Krisen i Trondheim Havn kan dreie fra vondt til verre.**»

Artikkelen var illustrert med bilde av havnedirektøren, og i selve brødteksten, som refererte til det ekstraordinære møtet i formannskapet i Trondheim, ble det opplyst at Trondheim Havn «**i en periode kan bli stående uten et styre som eierne har tillit til**». I artikkelen ble det opplyst:

«**Ottervik, som er leder i valgkomiteen i det interkommunale havneselskapet, sa på møtet i formannskapet ingenting om samarbeidsproblemene. To dager før et nytt styre etter planen skal velges, la hun heller ikke frem noen innstilling fra valgkomiteen. (...)**»

«**Det ble fra flere i formannskapet gitt uttrykk for utålmodighet og misnøye med at det to dager før det avgjørende møtet ikke foreligger en innstilling. Venstres kommunalråd Jon Gunnes understreket at han ikke føler seg forpliktet til å støtte et forslag som legges frem under møtet. Flere andre av de ledende politikerne i Trondheim antydte det samme. Rita Ottervik sa at det å ikke velge et styre på onsdag er en mulighet.**

«**Dermed er det slett ikke sikkert at det før sommeren blir valgt et havnestyre som skal løse samarbeidsflokene i selskapet (...)**»

Under siste mellomtittel, «**Hvem vil søke?**», skrev **Adresseavisen**:

«**Det er også åpent om dagens styreleder, Otto Frøseth, får tillit for en ny valgperiode på to år. Etter det Adresseavisen har grunn til å tro, lå det i utgangspunktet an til at Frøseth skulle gjenvelges. Avsløringen av samarbeidsbråket har imidlertid skapt en helt ny situasjon: Når jobben som havnedirektør blir utlyst; hvem vil søke på en jobb der det er kjent at de to foregående i jobben har sluttet fordi de ikke kan samarbeide med styrelederen? (...)**

«**Hvis det ikke blir valgt et styre i Trondheim Havn på onsdag, vil det være et klart signal om at havneselskapet befinner seg i dyp krise. I rom sjø uten styring, et skip uten skipper og navigatør, grunnstøting og fare for havari. I det maritime språket er det mange bilder som passer til situasjonen i det kriserammede havneselskapet.**»

Avisen lenket for øvrig også her til den tidligere omtalen av saken:

«**Saken har kommet opp etter at Adresseavisen avdekket at både sittende og nåværende havnedirektør sa opp stillingene sine på grunn av samarbeidsproblemer med styreleder Otto Frøseth.**»

Adresseavisen publiserte artikkelen i papirutgaven **tirsdag 13. juni 2017**.

Samme tirsdag kveld omtalte **Adresseavisen** i en nettartikkel at ett styremedlem i Trondheim Havn, Svein Ivar Larsen, trekker seg hvis styreleder Otto Frøseth fortsetter. I artikkelen uttalte han:

«- Når det er konflikt mellom en havnedirektør og en styreleder, er det ikke unaturlig at også styrelederen trekker seg. Av hensyn til selskapets beste må begge personer i konflikten gå, sier Larsen.»

Adresseavisen stilte også Larsen spørsmål om den omtalte konflikten:

«- Har det vært konflikter i styret før denne saken ble offentlig kjent?
- Styret har for så vidt jobbet godt sammen, sier Larsen, men legger til at det har vært konflikt mellom styreleder og havnedirektør. - Det har kanskje toppet seg i det siste. Dialogen ble verre og verre, før den havarerte helt. Det er viktig nå å få ting på bordet, slik at vi kan få ro rundt selskapet. Det eneste som teller er hensynet til selskapet, sier Larsen.»

Under mellomtittelen «Personkjemi og byutvikling» skrev Adresseavisen for øvrig:

«Personkjemi og uenighet om byutvikling i Trondheim skal være årsak til samarbeidsproblemene i havna. To havnedirektører har sagt opp og minst to andre ledere har sluttet på grunn av styrelederen. Otto Frøseth har fremstått som Trondheim kommunes mann, men selv om byutvikling i Trondheim er en viktig årsak til konflikten, skal ikke uenigheten gå mellom Trondheim og de øvrige 12 eierkommunene.»

En omtrent identisk artikkel ble publisert i Adresseavisens papirutgave dagen etter, **onsdag 14. juni 2017**. Her var tittelen imidlertid «**Ber om at Otto Frøseth fjernes fra styret**», og publiseringen inneholdt noen flere illustrasjoner (blant annet faksimiler av tidligere artikler), i tillegg en faktaboks med tittelen «**Samarbeidstrøbbel i havna**».

Sent **tirsdag kveld 13. juni 2017**, kunne Adresseavisen imidlertid også melde om valgkomiteens forslag: «**Kaster hele styret unntatt ett medlem**», sto det i nettartikkelens tittel. I ingressen het det:

«**Valgkomiteen foreslår å kaste det sittende styret i Trondheim Havn. Roar Arntzen blir foreslått som ny styreleder.**»

Videre fremgikk det at valgkomiteen foreslår Monica Haftorn Iversen (41) som nestleder, og at hun er den eneste som sitter i dagens styre.

Otto Frøseth ble sitert i artikkelen:

«- Jeg har hatt tett dialog med valgkomiteen i denne prosessen og deler deres syn på løsning. Hvis eierne vil ha en annen kompetanse og erfaring inn i styrerommet, er det deres ansvar og plikt å få det til. Hele styret er på valg. Jeg har ikke nødvendigvis motivasjon for å gå på en ny periode i havnestyret. Jeg har heller ingen prestisje i dette, sier Otto Frøseth.»

Dagen etter, **onsdag 14. juni 2017**, kom nyheten som bekreftet at Roar Arntzen tar over som styreleder i Trondheim Havn. På nett sto det under tittelen «**Han skal rydde opp i Trondheim Havn**»:

«Etter to uker med uro og usikkerhet om Trondheim Havn, ble Roar Arntzen (69) onsdag ettermiddag enstemmig valgt som ny styreleder i selskapet som driver havner i Trondheimsfjorden og som sitter på eiendommer for milliardverdier. Med denne beslutningen valgte eierne i havneselskapet også å kaste Otto Frøseth.»

Det fremgikk at styret ble skiftet ut i tråd med valgkomiteens innstilling, og den nye styrelederen ble stilt spørsmål om hvordan han ser på den nye oppgaven:

«- Hvordan ser du på å overta som styreleder i en bedrift der det har vært samarbeidsproblemer på toppen? - Det ser jeg ikke på som noe spesielt problem. (...) - Vil det si at du har erfaring med å gå inn i virksomheter der det er problemer? - Jeg har overtatt som styreleder der det har vært betydelig uro, men så vidt jeg kan huske er dette første gang der problemet har vært samarbeidsklimaet mellom direktør og styre.»

Under mellomtittelen «Refset Adressa» refererte Adresseavisen også kritikk den avtroppende styrelederen, Otto Frøseth, hadde uttalt:

«Før møtet ble lukket for andre enn representantskapet sa Otto Frøseth at han ikke kjenner seg igjen i beskrivelsen i Adresseavisen av uroen i havneselskapet. - Det er bare Adressa som har kalt meg en omstridt styreleder. Jeg synes dette er tendensiøs journalistikk, sa den avtroppende styrelederen, som halvannen time senere ble avsatt fra styret i det interkommunale havneselskapet.»

Om lukkingen av møtet, het det:

«Etter Otto Frøseths redegjørelse i åpent møte vedtok representantskapet å lukke møtet av hensyn til personvern. Frøseth fortsatte da sin redegjørelse. Bjørn Iversen, leder i representantskapet, og Rita Ottervik, leder i valgkomiteen, ga begge sine orienteringer i lukket møte. Adresseavisen og andre tilhørere var ikke de eneste som ble sendt på gangen (...) Også avtroppende havnedirektør Einar Hjorthol ble sendt ut. Mye av konflikten den siste tiden handler nettopp om samarbeidet mellom havnedirektøren og styrelederen. Einar Hjorthol forklarte derfor ikke sin versjon av samarbeidsproblemene for eierne.»

I Adresseavisens papirutgave dagen etter, torsdag 15. juni 2017, ble artikkelen publisert med stikktittelen «Ny styreleder i kriserammet havneselskap» og hovedtittelen «Roar Arntzen skal ordne opp i Trondheim Havn.» I tilknytning til artikkelen ble det også publisert en kommentarartikkel med tittelen «Havna må tilbake på rett kjørl» (kommentaren er ikke del av materialet som er innklaget i denne saken, sekr. anm.)

En drøy uke senere, lørdag 24. juni 2017, publiserte Adresseavisen en artikkel i papirutgaven som gikk over tre sider. Artikkelen hadde stikktittelen «Konflikten i Trondheim Havn» og hovedtittelen «Derfor ble det bråk i havna». I ingressen sto det:

«Byutvikling og personlige egenskaper hos den forrige styrelederen. Flere peker på disse stikkordene som årsaker til samarbeidsproblemer, uro og utskiftninger i styre og ledelse i Trondheim Havn.»

Under mellomtittelen «**Samarbeidstrøbbel**» oppsummerte Adresseavisen kort hva som hadde skjedd i Trondheim Havn:

«To daglige ledere, det vil si nåværende og forrige havnedirektør, har sagt opp på grunn av at de ikke greide å samarbeide med styrelederen. Det gikk to uker fra saken ble kjent for allmennheten til det ble vedtatt utskiftinger i styret. Styreleder Otto Frøseth ble byttet ut med ringreven Roar Arntzen. Aktører som Adresseavisen har snakket med peker på at Frøseth ønsket å fremstå som den sterke, og at det var en viktig del av problemet.»

Videre het det:

«Det som tidlig i juni startet rabalderet om havna, var begrunnelsen fra havnedirektør Einar M. Hjorthol (58) da han sa opp stillingen sin. 'Jeg er skuffet over at jeg ikke har klart å etablere et bedre samarbeid med styreleder', sa Hjorthol. Først sa han det på et allmøte for de ansatte. Deretter bekreftet han utsagnet i Adresseavisen og la til at samarbeidsproblemene har bygd seg opp over tid. (...)»

«Den forrige havnedirektøren, Wollert Krohn-Hansen (68), bekreftet at han valgte å pensjonere seg tidligere enn han opprinnelig hadde tenkt. Da han sa opp, ble det gitt en nøytral begrunnelse. Det har nå kommet frem at samarbeidsproblemene med Frøseth var den utløsende årsaken til at Krohn-Hansen valgte å slutte.»

Artikkelen omtalte det som skal være årsaker til problemene i Trondheim Havn. Under mellomtittelen «**Årsak 1: Personlige egenskaper**», sto det:

«Også andre, tidligere ledere og styremedlemmer i havneselskapet, forteller til Adresseavisen om frustrasjoner som de mener skyldes styrelederen. Flere kilder forteller at han skal ha opptrådt egenrådig, ha fratatt administrasjonen arbeidsoppgaver og skapt uklar ansvarsfordeling mellom styre og administrasjon. Han beskrives videre som det motsatte av en lagspiller. Lederstil og rolleblanding er andre uttrykk som brukes for å karakterisere negative sider ved Frøseth som styreleder. Adresseavisen har snakket med en rekke aktører i saken. Utover det Hjorthol og Krohn-Hansen har uttalt, er det ingen andre som offentlig vil kritisere den avgåtte styrelederen.»

Derpå ble Frøseths svar på anklagene gjengitt:

«- Når det gjelder spørsmål rundt mine styrelederegenskaper, så har vi gjennomført to styreevalueringer i den perioden jeg har vært leder. Den siste ble behandlet 4. mai i år. Ingen av disse evalueringene inneholder tilbakemeldinger på arbeidet i styret som støtter utsagnene fra Adresseavisens kilder; heller tvert imot, skriver den tidligere styrelederen i Trondheim Havn.»

En annen årsak som ble omtalt, var knyttet til byutvikling:

«Mange av de konkrete episodene som blir trukket frem, handler om havnas rolle som stor eiendomsbesitter. Havneselskapet eier praktisk talt hele sjøfronten i de sentrale delene av byen. (...) Trondheim Havn forvalter milliardverdier og står sentralt i Trondheims utvikling. (...) Havnedrift er selskapets kjernevirksomhet, men står for kun en tredel av inntektene. (...) Men havnedrift og

eiendomsvirksomhet henger sammen. Områder som ikke er nødvendig til havnevirksomhet, kan tas i bruk til andre formål. (...)»

Adresseavisen stilte også følgende spørsmål i en mellomtittel, «**Fikk Frøseth et mandat?**»
Derpå het det:

«Selv personer som selv har vært sentrale i saken, er usikre på hva som har vært Otto Frøseths og styrets mandat når det gjelder havnevirkomhet versus byutvikling. Dette blir nevnt som fire muligheter: 1. At han og resten av styret fikk i mandat fra representantskapet eller fra rådhuset i Trondheim å øke farten i byutviklingen. 2. At styringssignalet var å sette farten ned. 3. At signalet var å si én ting, men gjøre noe annet. En fjerde mulighet som skisseres er at Frøseth og styret ikke fikk signaler om byutvikling.

Adresseavisen har stilt Otto Frøseth spørsmål om mandat og styringssignaler, men han ønsker ikke å svare på disse eller andre spørsmål som angår selskapet Trondheim Havn.»

Leder i representantskapet, Bjørn Iversen, svarte imidlertid følgende:

«- Byutvikling har vært en gjenganger som orienteringssak på representantskapets møter, senest i desember i fjor. Jeg kan ikke huske at det en eneste gang har vært kritikk til orienteringer eller til arbeidet som er gjort, sier Iversen.»

Og ordfører i Trondheim uttalte blant annet:

«- Trondheim kommune har diskutert organisering og framdrift av byutviklinga i Nyhavna både i bystyret, formannskapet og i møter med selskapet. Rådmannen er bedt om å følge opp dette i dialog med styret. (...)

Ordføreren svarer ikke på om hun personlig har gitt signaler om byutvikling til den avgåtte styrelederen i havneselskapet.»

Videre viste Adresseavisen til «**en rekke samtaler, intervjuer og dokumenter**», og at avisen basert på dette materialet, kan «**beskrive noe av det som har skjedd på innsiden og som har ført til uro og problemer**». Adresseavisen viste blant annet til en konkret sak:

«I desember 2014 presenterte Frøseth for ordfører Rita Ottervik en ny arealplan for havneområdene. Planen viste hvilke områder som skulle tjene havneformål og hvilke områder som kunne brukes til byutvikling. (...)

Det som ikke kom frem da ordfører og styreleder smilte til fotografen, var at med arealplanen var ansvaret for byutvikling internt i havneselskapet i realiteten plassert hos Frøseth og resten av styret. Flere av Adresseavisens kilder peker på at arbeidet med planen ble vanskelig fordi styrelederen grep inn i administrasjonens virksomhet. Arbeidet med arealplanen blir beskrevet som den første konfrontasjonen mellom administrasjonen og den fortsatt nokså ferske styrelederen. (...)»

«Omtrent samtidig med at administrasjonen var i innspurten i arbeidet med arealplanen, tok styrelederen initiativ til at det skulle opprettes en ny stilling som byutviklingssjef i havna. Det har lenge vært kjent at Wollert Krohn-Hansen, som da var havnedirektør, skal ha frarådet dette. (...)

Den daværende eiendomssjefen Siri Rønning valgte å si opp våren 2015. Det ble trangt om plassen da ansvaret for utvikling av eiendom skulle deles på to funksjoner.»

Under avsnittet med mellomtittelen «**Administrasjonsstyrt?**» ble den tidligere havnedirektøren Wollert Krohn-Hansens oppsigelse i 2015 omtalt. I denne sammenheng het det:

«Forholdet mellom styre og administrasjon i 2014 og første del av 2015 blir av aktører beskrevet som at styret skulle bestemme mer, administrasjonen mindre. Andre ledere enn havnedirektøren ble kastet ut fra styremøter. Til og med havnedirektøren, det vil si den øverste administrative lederen i havneselskapet, ble sendt på dør i den posten som på styremøter ble kalt 'styrets egentid'. I offentlige dokumenter er det spor av at også andre har oppfattet det slik at styret i havneselskapet har overtatt oppgaver fra administrasjonen. (...) Samarbeidet skurret mellom styreleder og administrasjon. Også mellom styreleder og resten av styret var det anstrengt. Adresseavisen er kjent med at styremedlemmer mener at Frøseth trakk inn på administrasjonens enemerker.»

Avisen opplyste at Frøseth var stilt spørsmål om påstandene:

«Adresseavisen har stilt Otto Frøseth en rekke spørsmål om forholdet mellom administrasjonen og styret, men han vil ikke svare på dem. Vi har spurt om han mener havna har vært for administrasjonsstyrt, om han mener Wollert Krohn-Hansen var en for sterk havnedirektør, om Frøseths rolle i stillingen som ble opprettet med en byutviklingsjef, om han har detaljstyrt administrasjonen, om styret har diskutert rollene til styret og administrasjonen og om samarbeidet generelt mellom ham som styreleder og nåværende og forrige havnedirektør.»

Under mellomtittelen «**Da begeret rant over**» omtalte Adresseavisen for øvrig også om bakgrunnen for at den andre havnedirektøren, Einar Hjorthol, sa opp:

«Han har ikke ønsket å utdype dette nærmere, men Adresseavisen vet at Hjorthol sa opp umiddelbart etter et styremøte 23. mai i år. På møtet ble Hjorthol kritisert for at han hadde opprettet en stilling som maritim sjef. Å opprette og endre stillinger er en administrativ jobb, men denne stillingen innebar en organisasjonsendring, og det skal vedtas av styret. Hjorthol var imidlertid av den oppfatning at han i en samtale med styreleder Otto Frøseth i januar fikk tillatelse til å gjennomføre en slik organisasjonsendring. Frøseth skal i møtet ikke ha svart direkte på dette. Dermed var begeret fullt for Hjorthol. I stillingsbeskrivelsen for havnedirektøren står det at han/hun har myndighet til å fastsette arbeids- og ansvarsområder for sine nærmeste medarbeidere. Otto Frøseth vil heller ikke svare på spørsmål om styremøtet 23. mai.»

Videre ble den andre avgåtte havnedirektøren stilt spørsmål om han var korrekt sitert i Adresseavisens dekning. Avisen skrev:

«Under den åpne delen av møtet i representantskapet i havneselskapet 14. juni, ble det valgt nytt styre. Før han ble skiftet ut, refererte Otto Frøseth for representantskapet en samtale han hadde hatt med Wollert Krohn-Hansen. Ifølge Frøseth hadde den forrige havnedirektøren da sagt seg enig i at han var blitt

feilsitert i Adresseavisen om grunnen til at han sa opp jobben sin. Adresseavisen har spurt Krohn-Hansen om dette:

- Sa du i telefonsamtalen med Frøseth at du var feilsitert?

-Nei, det sa jeg ikke. Det jeg sa i Adresseavisen, er presis det jeg mener om saken, sier Wollert Krohn-Hansen.»

Artikkelen var for øvrig illustrert med flere bilder, blant annet mindre portrett av den avgåtte styrelederen og de to tidligere havnedirektørene. Fakta om saken og aktørene ble presentert under tittelen «Havnebråk». I det første punktet her sto det:

«Adresseavisen avdekket fredag 2. juni at både sittende direktør og den forrige i Trondheim Havn sa opp sine stillinger på grunn av dårlig samarbeid med styreleder Otto Frøseth.»

Artikkelen ble også publisert **søndag 25. juni 2017** i Adresseavisens nettutgave, også her med tittelen «**Derfor ble det bråk i havna**». Faktadelen om saken og aktørene ble publisert under tittelen «**Havnebråk**».

KLAGEN:

Klager er den omtalte styrelederen, Otto Frøseth. Han mener Adresseavisen har utsatt ham for et «kraftig og vedvarende angrep», og publisert påstander og beskyldninger som han ikke har fått en fair mulighet til å forsvare seg mot. Etter klagers mening har avisen også utelatt hans avgitte imøtegåelse samt sentrale faktaopplysninger, og blandet fakta og kommentarer i to nyhetsartikler. Dessuten mener klager at Adresseavisen har publisert påstander og titler uten dekning.

Klager skriver: «Adresseavisen har skapt et overveldende inntrykk av at jeg er vanskelig å samarbeide med, og ikke kan kommunisere. Dette er meget uheldig for meg, og er i strid med de tilbakemeldingene jeg har fått blant annet i skriftlige styreevalueringer.»

Klager opplyser at han er 61 år og hadde en plan om å etablere seg som profesjonelt styremedlem på tampen av karrieren. Han opplever at Adresseavisens omtale har svekket hans omdømme og redusert hans fremtidige jobb- og inntektsmuligheter.

Påstandene klager mener han skulle fått imøtegå, handler om:

- at tidligere markeds- og logistikksjef ville sagt opp pga. samarbeidsproblemer (hvis det ikke var for at han hadde nådd pensjonsalder)
- at han som styreleder har samarbeidsproblemer med en rekke ledere
- at minst to andre ledere har sluttet på grunn av styrelederen
- at han er vanskelig å samarbeide med (påstander fra anonyme kilder)
- at han «spiser havnedirektører»
- at det har vært en konflikt mellom havnedirektør og styreleder
- at to havnedirektører har sagt opp pga. samarbeidsproblemer

Når det gjelder sistnevnte påstand, opplyser klager at denne ble forelagt ham, men at Adresseavisen ikke har gjengitt hans imøtegåelse i tilstrekkelig grad: «Bortsett fra i den første og den siste artikkelen ble min imøtegåelse av påstanden om at to havnedirektører har sagt [opp] pga. samarbeidsproblemer med meg, utelatt. Det er altså ikke snakk om en enkelt glipp, men systematisk utelatelse av mitt forsvar. Dette førte til en stor ubalanse og

ensidighet i øvrige artikler.» Slik klager ser det, burde Adresseavisen i det minste ha opplyst at påstanden var bestridt, når de ikke siterte ham.

Klager opplyser også at han 22. juni 2017 sendte en ny imøtegåelse til redaksjonen, som han mener Adresseavisen burde tatt med i nettpubliseringsen med tittel «Havnebråk». (Klager har for øvrig vedlagt to eposter, en sendt 1. juni, vedlegg 2, og en epost sendt 23. juni, vedlegg 16.)

Med hensyn til uttalelsen fra den tidligere markeds- og logistikksjefen, som klager opplyser at han ikke ble forelagt, så forklarer klager at stillingen rapporterer til havnedirektøren, ikke til styreleder. Klager forklarer også at han derfor ikke har hatt noe direkte med markeds- og logistikksjefens arbeid å gjøre, og: «Aarlands påstand om samarbeidsproblemer med meg faller på sin egen urimelighet.»

Videre bestrider han styremedlem Larsens uttalelser om at han har vært i konflikt med havnedirektøren: «I sine innspill til styreevaluering behandlet i styremøte 4. mai 2017 nevner styremedlem Larsen intet om den påståtte konflikten. Hadde Larsen hatt rett i det han siteres på, er det vanskelig å forstå hvorfor havnedirektør ikke har tatt problemene opp med meg, og at 'havarent dialog' mellom direktør og styreleder ikke nevnes i to styreevalueringer. (...) Slik Adresseavisen har fremstilt saken, er Larsens påstand uansett alvorlig og skadelig for meg. Den ble ikke forelagt, og jeg fikk ikke imøtegå, jfr. VVP 4.14.»

Påstanden om at to havnesjefer har sagt opp på grunn av konflikt med styreleder, ble også publisert som tittel i nettartikkel av 1. juni 2017. Slik klager ser det, har Adresseavisen gått lenger enn avisen har dekning for, jf. VVP 4.4. Klager siterer fra publiseringen, og argumenterer: «(...) Hjorthol har ikke uttalt at han har sagt opp pga. konflikt med styreleder. Han har bare formidlet at han 'er skuffet over at jeg ikke har klart å etablere et bedre samarbeid med styreleder'. Hjorthol oppgir ikke konflikt med styreleder som *grunnen* til at han sa opp. Det er Adresseavisen som gjør det.»

Etter klagers mening uttaler heller ikke den andre havnesjefen, Krohn-Hansen, at han sluttet grunnet konflikt. Klager skriver: «Etter at Krohn-Hansen leverte sin oppsigelse, fortsatte han i jobben i ett år, til våren 2016 da han fylte 67 år, og tre måneder etter at Hjorthol overtok. Ansettelseskontrakten ga Krohn-Hansen mulighet til å gå av med full pensjon ved fylte 65 år. At han ikke gjorde det og ble stående i jobb i ett år etter oppsigelse, indikerer ikke alvorlige samarbeidsproblemer med styreleder.»

For øvrig viser klager også til representantskapslederens uttalelse: «- *Jeg har ikke på noe tidspunkt opplevd at det var noen konflikt mellom Wollert Krohn-Hansen og Otto Frøseth. Jeg har hatt et utmerket forhold til begge to, sier Bjørn Iversen.*»

Når Adresseavisen også i andre publiseringer uten forbehold og uten å sitere klagers imøtegåelse, gjengir påstanden om at to havnedirektører sa opp grunnet samarbeidsproblemer med klager, mener han at avisen har brutt VVP 3.2.

Ifølge klager har Adresseavisen også «systematisk utelatt at grunnlaget for den ene havnedirektørens oppsigelse ikke var samarbeidsproblemer, men at vedkommende var 66 år og mente at selskapet trengte en ny leder med et lengre perspektiv enn det han selv hadde». Klager anser denne utelatelsen også som brudd på VVP 3.2.

Videre reagerer klager på at angrep kommer fra anonyme kilder. Klager viser til siste artikkel, publisert 24. juni, og skriver: «Når avisen for ellefte dag fortsetter å angripe meg, fremsettes en rekke nye negative påstander som i sin helhet stammer fra anonyme kilder.» Klager viser til tidligere PFU-uttalelser samt veileder for samtidig imøtegåelse, om at det er de konkrete beskyldningene som skal forelegges den angrepne.

Etter klagers mening har Adresseavisen i tillegg blandet sammen fakta og kommentar. Under mellomtittelen «Hvem vil ha en slik jobb?», i artikkel publisert 9. juni 2017, reises det et spørsmål som klager reagerer på: «*Hvem vil ha jobben som leder for Trondheim Havn, etter at det er blitt kjent at styrelederen 'spiser' havnedirektører?*» Slik klager ser det, er dette en subjektiv og kommenterende påstand i en nyhetsartikkel, som bryter med VVP 4.2.

Det samme gjør Adresseavisen, ifølge klager, i artikkel publisert 13. juni 2017, under mellomtittelen «Hvem vil søke?», idet avisen skriver: «*Avsløringen av samarbeidsbråket har imidlertid skapt en helt ny situasjon: Når jobben som havnedirektør blir utlyst; hvem vil søke på en jobb der det er kjent at de to foregående i jobben har sluttet fordi de ikke kan samarbeide med styrelederen? (...) Hvis det ikke blir valgt et styre i Trondheim Havn på onsdag, vil det være et klart signal om at havneselskapet befinner seg i dyp krise. I rom sjø uten styring, et skip uten skipper og navigatør, grunnstøting og fare for havari. I det maritime språket er det mange bilder som passer til situasjonen i det kriserammede havneselskapet.*»

Klager reagerer også på at Adresseavisen karakteriserer Trondheim Havn som «kriserammet», situasjonen som en «krise» (i ingressen), samt at det er «fare for havari». Klager henviser i denne sammenheng ikke bare til VVP 4.2, om å skille fakta og kommentar, men også til VVP 4.1, om saklighet og omtanke i innhold og presentasjon. Han skriver: «Ingen representanter for Trondheim Havn får uttale seg, bare én part er hørt (...)». Derpå siterer han blant annet fra en tidligere PFU-sak (135/13): «*Pressens Faglige Utoalg har tidligere uttalt at artikler og innslag som utelukkende formidler den ene partens syn, forsterker kravet til varsomhet i presentasjon og saksframstilling. (...)*»

Oppsummert mener klager at Adresseavisen har brutt god presseskikk på punktene 3.2, 4.1, 4.2, 4.4 og 4.14 i Vær Varsom-plakaten, idet det er publisert påstander og beskyldninger «til stor personlig skade» for ham.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram. (Adresseavisen har i sitt tilsvarende omtalt forsøket på minnelig løsning, se vedlegg. Klager foreslo full beklagelse og innrømmelse av at avisen hadde gjort feil.)

TILSVARSRUNDEN:

Adresseavisen avviser brudd på god presseskikk og mener klager må tåle å bli utsatt for kritisk journalistikk som styreleder i det interkommunale selskapet Trondheim Havn IKS. Avisen skriver at klager som styreleder er «en av de mektigste personene i offentlig forvaltning i Trondheim og trondheimsregionen», og at «Havneselskapet forvalter store verdier på vegne av fellesskapet».

Om bakgrunnen for de påklagede publiseringene forklarer avisen: «Adresseavisens dekning startet med at den sittende havnedirektøren på et allmøte for de ansatte i selskapet kunngjorde at han har sagt opp sin stilling. I begrunnelsen for oppsigelsen peker han på allmøtet til samarbeidsproblemer med styrelederen. Også forgjengeren til den sittende havnedirektøren gir uttrykk for det samme til Adresseavisen. Disse to sentrale aktørene etablerer dermed premisset at det har vært samarbeidsproblemer i Trondheim Havns ledelse. Dette støttes av flere knyttet til ledelse, styre og eiere, uten at alle står fram. Totalt har journalist Gunnar Okstad samtaler med om lag 30 personer knyttet til Trondheim Havn, og det etterlatte inntrykk er at premisset om samarbeidsproblemer i ledelsen står fast.»

Adresseavisen skriver også: «Stadfestelsen av dårlige samarbeidsforhold i toppledelsen i havneselskapet ble altså gjort på et allmøte i det offentlig eide selskapet, uten at styreleder, som var tilstede, tok til motmæle. Det kan da sies å ha vært etablert som premiss for både eierkommunenes og Adresseavisens videre dekning av saken.» Avisen opplyser også at premisset heller ikke ble bestridt i bakgrunnsintervjuene journalisten gjorde i researcharbeidet.

Slik redaksjonen ser det, bygger omtalen på et godt kildegrunnlag, og «en ansvarlig presseetisk vurdering av at premisset legitimerer at det rettes et kritisk lys, ikke bare mot offentlige handlinger og institusjoner, men også mot personer som i kraft av sin stilling eller sitt tillitsverv, må regnes som offentlige personer».

Redaksjonen avviser at den har drevet personforfølgelse. Slik avisen ser det, handler omtalen ikke om noen ensidig kritikk eller karakteristikk av daværende styreleder Otto Frøseth: «Han er en part i saken i sin rolle som styreleder. Det blir tidlig klart at samarbeidsproblemene er et opplevd forhold fra deler av administrasjonen, i forbindelse med samarbeidet med styrets leder, som opptrer på vegne av styret. Vi legger vekt på dette i vårt arbeid [med] saken, og forholder oss da ved å gi ham tilsvarende rett i henhold til VVP 4.15.»

Adresseavisen opplyser at klager ble kontaktet før første publisering, og at han ble forelagt «uttalelser knyttet til samarbeidsproblemer, dog ikke hver enkelt sammenfallende påstand fra flere kilder med samme/tilsvarende beskrivelse av samarbeidsproblematikken, nettopp fordi alle utsagn var like i form og ikke la til noen sterke beskyldninger». Følgende tre hovedpåstander skal ha blitt presentert:

- To tidligere havnedirektører la samarbeidsproblemer med styreleder til grunn som årsaken til at de sluttet i jobben.
- Problemene skal være knyttet til detaljstyring, at Frøseth skal ha lagt seg borti administrasjonens oppgaver.
- Problemene skal også være knyttet til organiseringen av havneselskapets verdifulle eiendommer i Trondheim.

Avisen opplyser at klagers svar ble publisert i sin helhet, men at han valgte ikke å svare detaljert. Videre skal klager i telefonintervju 31.05.2017 ha fått spørsmål om han var vanskelig å samarbeide med, et spørsmål som ikke ble besvart, ifølge avisen.

Etter Adresseavisens mening er det ikke publisert andre sterke beskyldninger mot klager som han ikke har fått svare opp: «At Adresseavisen skriver at det skal ha vært uro i andre deler av organisasjonen peker igjen mot de samarbeidsproblemer og forholdet mellom administrasjonens og styrets ansvar, som Frøseth allerede har svart på.»

Avisen fortsetter: «Adresseavisen snakket med en rekke kilder før publisering av første sak. Ingen av dem kom med nye eller andre konkrete sterke påstander, enn det som allerede var framlagt av oss i spørsmålene som vi hadde stilt Frøseth. Adresseavisen anser at vi har holdt oss til premisset samarbeidsproblemer, og unnlatt å løfte opp detaljer eller karakteristikk knyttet til Otto Frøseth før i oppsummeringsartikkelen 25/6.»

Adresseavisen opplyser at avisens journalist sendte klager en epost med en rekke spørsmål samt forespørsel om intervju i forbindelse med oppsummeringen publisert 24.-25. juni (se vedlegg). Klager svarte følgende per epost: «Når det gjelder spørsmål rundt mine styre-leder egenskaper så har vi gjennomført 2 styreevalueringer i den perioden jeg har vært leder, den siste ble behandlet i styremøte 4 mai 2017. Ingen av disse evalueringene inneholder tilbakemeldinger på arbeidet i styret som støtter dine kilders uttalelser, heller tvert imot.» Videre henviste klager til leder i representantskapet, Bjørn Iversen, og den nye styrelederen, Roar Arntzen.

Avisen opplyser også at deres journalist spurte klager om han ville eller ikke ville snakke med ham, og at klager da svarte med eposten som ligger som vedlegg 16 i klagen.

Svaret fra klager (sitert over) ble publisert som en del av hovedartikkelen den 24. juni 2017. Hva gjelder den siste og oppsummerende publiseringen, påpeker Adresseavisen: «Faktaboksen til denne artikkelen ble lagt inn i vårt publiseringssystem den 23., men var da IKKE synlig for våre lesere på nett noen steder før publisering av hovedartikkel 24. juni. Det ble den først når den ble knyttet opp mot artiklene og sto da med [kommentaren] fra Otto Frøseth (...)»

Hva gjelder uttalelsene fra styremedlem Larsen, som klager også mener utløser samtidig imøtegåelse, så mener Adresseavisen at den kun har referert hans standpunkt: «Det er ikke en beskyldning, men en oppfordring fra et styremedlem. Svein Ivar Larsens uttalelse er altså knyttet til en funksjon, ikke til Frøseth som person. (...) Det han sier gjenspeiler ikke en sterk beskyldning mot styreleder, men er en bekreftelse og kvalifisert innsikt i at det har vært samarbeidsproblemer mellom administrasjon og styret. Etter vårt skjønn utløses heller ikke her samtidig imøtegåelse.»

For øvrig opplyser Adresseavisen at telefonintervjuet klager ga før første publisering var det eneste, og at han etter dette ble utilgjengelig for telefonintervju eller møte med journalisten, til tross for tre SMS med spørsmål om intervju.

Slik Adresseavisen ser det, handler den øvrige dekningen av saken om den politiske prosessen rundt valg av nytt styre, og avisen avviser at den har utelatt sentrale imøtegørelser og opplysninger.

Adresseavisen skriver: «Når det gjelder den gjentatte argumentasjonen fra klager på at havnedirektørene var feilsitert om grunnen til at de sluttet, må disse påstandene fra klager være basert på misforståelser eller mangel på informasjon. Adresseavisen har selvfølgelig hatt samtaler med alle sine kilder i denne saken, og har dermed de nødvendige bekreftelser på at vår framstilling er riktig. Adresseavisen avviser dermed at vi har brutt VVP 4.14 eller VVP 3.2»

Avisen avviser også at det ikke er dekning for titler. Med hensyn til tittelen «To havnesjefer har sagt opp på grunn av konflikt med styreleder», så viser avisen til kildegrunlaget samt at ordet «konflikt» må betraktes som et av flere synonymmer til «samarbeidsproblem»: «Vi

mener derfor ordet konflikt er dekkende i henhold til det kildemateriale og det definerte premiss om at samarbeidsproblem var utløsende årsak til oppsigelser.»

Etter Adresseavisens mening har den heller ikke blandet sammen kommentarer og fakta på nyhetsplass: «Uttrykket 'spiser' er fargerikt, men ikke ukjent i nyhetsjournalistikk, som en språklig variasjon. Et slikt uttrykk er ikke forbeholdt kommentarartikler. Adresseavisen mener derfor vi ikke har brutt VVP 4.2 her.»

Når det gjelder den andre publiseringen som klager mener bryter med VVP 4.2, skriver avisen at det handler om «et rent referat fra formannskapets møte, hvor hovedpoenget er at bråket i havneselskapet kan ende med at selskapet blir stående uten styre».

Adresseavisen skriver: «Medlemmene i formannskapet var off the record opptatt av 'valgbarheten' til sittende styreleder, og det er det som er gjengitt som en refleksjon fra diskusjonene i møtet, uten at kilde er oppgitt. Det er altså ikke en kommentarartikkel (...) Saken er knyttet til et ekstraordinært innkalt formannskapsmøte hvor eneste sak er bråket i Havneselskapet og forestående valg av nytt styre. At det blir innkalt til et ekstraordinært formannskapsmøte legitimerer godt nok at vi i ingressen bruker ordet krise. I enhver offentlig sammenheng hvor en slik situasjon utløser ekstraordinært møte med en sak på sakskartet vil innenfor presse etikken med sikkerhet kunne omtales som krise møte eller krise i selskap. Adresseavisen mener derfor vi ikke har brutt VVP 4.2 her.»

Oppsummert skriver Adresseavisen: «Vi mener vi har fulgt VVP i denne saken, og kun fått få og meget korte svar fra daværende styreleder Otto Frøseth. Han har helt og holdent avvist at det har vært noen samarbeidsproblemer og også det som framstår som faktum, at noen har valgt å gå fra sin stilling i administrasjonen på grunn av samarbeidsproblemer. Han har ikke ønsket å utdype dette i dialog med oss, selv om han flere ganger har hatt anledning til dette. Som vist til i vårt tilsvaret anser vi ikke at vi har brutt noen punkt i VVP i denne saken.»

Klager avviser at han har gjort seg utilgjengelig for intervju, og at Adresseavisen skal ha forsøkt å kontakte ham en rekke ganger med forespørsel om intervju. Han viser til vedlagte korrespondanse med redaksjonen på epost og sms, som han mener dokumenterer dette: «De dokumenterer videre at etter at jeg ble intervjuet av Gunnar Okstad 31. mai, fikk jeg **ingen flere forespørsler om intervju før tre uker senere, den 22. juni.**»

Klager opplyser at han etter intervjuet 31. mai 2017 først ble kontaktet igjen 13. juni, da per sms, og at han svarte på spørsmålene som ble stilt. Det ble ikke bedt om noe intervju, skriver klager (se vedlegg 17 av sms-korrespondansen). Videre opplyser klager at han ble kontaktet igjen 22. juni, også da per sms, samt via epost med flere spørsmål (se vedlegg 18 og 19). Klager skriver at han da ble spurt om manglende lederegenskaper, at han ikke var en lagspiller, at han har utøvd fryktbaserte hersketeknikker, vært egenrådig etc., spørsmål klager mener det er vanskelig å imøtegå.

Klager skriver også: «22. juni var jeg blitt hengt ut i Adresseavisen i over tre uker. Jeg trakk meg som styreleder i Trondheim Havn 13. juni, og 22. juni orket jeg ikke å gi annet enn et generelt svar på Okstads serie av grove beskyldninger mot meg som utelukkende var basert på anonyme kilder (publisert i artikler 24./25.juni, vedlegg 4 og 10).» Slik klager ser det, er det «tvilsom journalistikk å spre ondsinnede rykter under påskudd av å ville gi offeret for ryktespredningen mulighet til å tilbakevise eller kommentere dem, jfr. VVP 4.1».

Etter klagers mening redegjorde han også grundig i det første intervjuet for hvorfor han mente påstanden var feil, og: «Jeg fortalte også Okstad om styreevalueringene (gjentatt skriftlig i e-post 22. juni, vedlegg 19). Jeg gjentok dette i ny e-post til Okstad 23. juni (vedlegg 16), med en litt annen ordlyd.» Klager avviser at han ikke besvarte avisens spørsmål knyttet til påstanden om han var vanskelig å samarbeide med.

For øvrig opplyser klager at han svarte mer enn det som ble gjengitt i avisen: «Okstad sendte dagen etter intervjuet en e-post med sitatsjekk (vedlegg 2), og tok da kun med ett av svarene jeg ga, nærmere bestemt imøtegåelsen av at to direktører skulle ha sluttet på grunn av samarbeidsproblemer med meg. Når Okstad ikke tok med de andre svarene jeg ga, måtte jeg anta at han ikke trengte dem. Jeg visste jo ikke hva han hadde til hensikt å publisere. Jeg viser også til Wollert Krohn-Hansens sms-melding til meg 1. juni (vedlegg 22), som dokumenterer at Okstad ble informert om at organiseringen av byutviklingsarbeidet var forankret i styret. Det kan også nevnes at Okstad la inn følgende i første publisering, og som ikke var med sitatsjekk/'tilsvar': *'Frøseth avviser at styret skal ha lagt seg borti forhold som de burde holdt seg unna.'*»

Etter klagers mening forveksler Adresseavisen i sitt tilsvare dessuten imøtegåelsesrett med tilsvarsrett: «Var det slik at avisen ga meg tilsvarsrett iht. VVP 4.15, hadde avisen bedt meg svare på påstandene i et tilsvare i etterkant. Men det var ikke dette som skjedde. Avisen ga meg rett til samtidig imøtegåelse etter VVP 4.14, innhentet denne og gjenga den i første publisering. Jeg ble aldri bedt om å skrive noe tilsvare. Adresseavisen publiserte deretter dag etter dag negativt vinklede og for meg svært skadelige oppslag (...) Avisen påstod for egen regning at jeg 'spiser havnedirektører', at Trondheim Havn har 'grunnstøtt', er 'i dyp krise', og at det var 'fare for havari'. (...) Jeg ble ikke forelagt anonyme kilders påstand om 'uro i andre deler av organisasjonen' på grunn av meg. Jeg ble heller ikke forelag[t] markeds-/logistikksjef Rolf Aarlands påstand (...) Som jeg skrev i klagen, var Aarlands påstand særlig alvorlig, fordi den kom på toppen av Hjorthol og Krohn-Hansens påståtte anklager.»

Videre fastholder klager at Adresseavisen verken har sannsynliggjort eller har dekning for å påstå at to havnedirektører sluttet grunnet samarbeidsproblemer med klager. Klager kommenterer: «Adresseavisen bruker mye plass i klagetilsvaret på det avisen karakteriserer som et 'premiss'. (...) Men Adresseavisens hovedpåstand i de innklagde artiklene er ikke 'samarbeidsproblemer i ledelsen', men at 'to havnedirektører sluttet på grunn av samarbeidsproblemer med Otto Frøseth'. Dette er jo to forskjellige ting. Avisen kan sies å ha dekning for at det var samarbeidsproblemer i ledelsen, men mangler dekning for påstanden om at 'to direktører sluttet på grunn av samarbeidsproblemer med Otto Frøseth'.»

Etter klagers mening er det uholdbart å vise til anonyme kilder som dokumentasjon: «VVP oppstiller i punkt 3.2 et særskilt aktsomhetskrav ved bruk av anonyme kilder (...) Så lenge kildematerialet ikke synliggjøres, kan det ikke verifiseres. Adresseavisen har ikke ført sannhetsbevis for at to havnedirektører sluttet på grunn av samarbeidsproblemer med meg, og har ikke utvist den særlige varsomhet og oppfylt det høye krav til dokumentasjon som presseetikken stiller når mediene viderebringer anklager fra anonyme kilder. PFU har også sagt at ved bruk av anonyme kilder må deres motiver vurderes (...)»

Klager påpeker dessuten at kildene som hovedregel skal identifiseres, jf. VVP 3.1, og han spør: «Var det nødvendig å bruke anonyme kilder i så stor grad som Adresseavisen har gjort i denne saken? I klagetilsvaret står det eksempelvis følgende: *'En problemstilling [tillit til Frøseth] som flere av politikerne var opptatt av, men ikke kunne siteres på. Det er dermed en del av faktagrunnlaget i forhåndssaken. (s.8, andre avsnitt)*' Hvorfor kunne ikke politikerne siteres her,

hvorfor trenger de kildevern? (...) Hvorfor kan ikke disse kildene stå frem? (...) Det er vanskelig både for publikum og den som angripes å forholde seg til opplysninger fra ikke-navngitte kilder. (...) Det finnes en rekke tidligere PFU-avgjørelser som klart viser at når påstander fra anonyme kilder videreformidles, må de sannsynliggjøres i det øvrige publiserte materialet (...)»

Når det gjelder det omtalte allmøtet, innvender klager at avisen ikke var til stede på møtet, og at det er feil når avisen skriver at klager ikke tok til motmæle: «**Jeg tok nemlig til motmæle under allmøtet**, forklarte de ansatte hva som hadde skjedd, og at Hjorthols oppsigelse kom overraskende på styret. Jeg sa også at jeg ikke hadde hatt noen problemer med samarbeidet med Hjorthol, og redegjorde for praksis i styret med evaluering og samtaler mellom styreleder og havnedirektør etter hvert styremøte. Når det gjelder Hjorthols uttalelse om skuffelse over at han ikke klarte å etablere et bedre samarbeid med styreleder, er det ingen hemmelighet at han hadde et anstrengt forhold til styret etter flere enstemmige vedtak han var uenig i. At han valgte å si opp sin stilling, har sin årsak i andre forhold enn samarbeidsproblemer med styreleder.»

Klager innvender også at han aldri har påstått at publiseringen 9. juni var en kommentar, men at journalisten blandet inn sine subjektive oppfatninger i artikkelen og fremstilte det som et faktum at klager «spiser» havnedirektører. Det er slik sammenblanding klager også mener forekommer i publiseringen 13. juni.

Hva gjelder Adresseavisens tilsvare om at faktaboksen i den oppsummerende artikkelen ikke ble synlig før publiseringen av hovedartikkelen, finner klager forklaringen merkelig: «Klagens vedlegg 9 er en pdf av den aktuelle artikkelen tatt **etter at den ble publisert**. Som fremgår av vedlegg 9, finnes det her ingen lenke til det Adresseavisen i klagetilsvaret kaller 'hovedartikkel 24.juni'. Det finnes heller ingen annen lenke eller tekst som indikerer at jeg har imøtegått påstanden en annen artikkel. Jeg legger nå ved pdf av artikkelen tatt 04.12.2012 som vedlegg 23. Min imøtegåelse fra 22. juni er fortsatt ikke lagt inn.»

Slik klager ser det, publiserte Adresseavisen dessuten «en serie nye beskyldninger» mot ham i den oppsummerende publiseringen. Klager mener disse «i sin helhet stammer fra anonyme kilder». Klager gjengir beskyldningene han finner:

«Aktører som Adresseavisen har snakket med peker på at Frøseth ønsket å fremstå som den sterke, og at det var en viktig del av problemet. (...)

Også andre, tidligere ledere og styremedlemmer i havneselskapet, forteller til Adresseavisen om frustrasjoner som de mener skyldes styrelederen. Flere kilder forteller at han skal ha opptrådt egenrådig, ha fratatt administrasjonen arbeidsoppgaver og skapt uklar ansvarsfordeling mellom styre og administrasjon. Han beskrives videre som det motsatte av en lagspiller. Lederstil og rolleblanding er andre uttrykk som brukes for å karakterisere negative sider ved Frøseth som styreleder. (...)

*Samarbeidet skurret mellom styreleder og administrasjon. **Også mellom styreleder og resten av styret var det anstrengt.** Adresseavisen er kjent med at styremedlemmer mener at Frøseth trakk inn på administrasjonens enemerker. (...)*

Personlige egenskaper hos styrelederen er altså den ene årsaken som flere peker på for å forklare hvorfor det gikk på tverke i havna.»

Klager legger dessuten til at «Adresseavisen påstår her for egen regning at 'Også mellom styreleder og resten av styre var det anstrengt'», en påstand han opplyser at han ikke ble forelagt. For øvrig viser klager til PFUs tidligere uttalelser, om at kravet til redaksjonene om

å dokumentere/kildebelegge det som publiseres, ikke svekkes av at angrepet part avviser å uttale seg.

Etter klagers mening spekulerer dessuten avisen om hans mandat når det stilles spørsmål om dette i siste artikkel 24.-25. juni. Klager skriver: «Det har aldri vært noen tvil om mitt og styrets mandat, og i Okstads intervju med meg 31.mai redegjorde jeg for nettopp dette. Jeg viser for øvrig til saksprotokoll fra representantskapsmøte i Trondheim Havn 16.12.2014 (vedlegg 20) (...) Dette var Okstad [avisens journalist, sekr. anm.] vel kjent med, jfr. bildeteksten under toppillustrasjonen i hans første artikkel i serien (...) Jeg viser samtidig til Adresseavisens egen omtale av planene for havneområdene 16.12.2014 (vedlegg 21) (...)» Klager viser i denne forbindelse også til vedlegg 22 (sms fra Krohn-Hansen, om «*at beslutningen om utlysning av eiendomsutviklingssjef og forankring av vedkommendes virke var fattet av styret*»). Klager skriver: «Men i 24./25.juni-artiklene skapes det likevel et solid inntrykk av det var jeg som tok initiativ til opprettelse av ny stilling som byutviklingssjef (...)» Dette anser klager som brudd på VVP 4.1.

Adresseavisen mener klager bruker «sterke ord og uttrykk for å styrke sin tolkning av hendelsesforløpet», og skriver: «Adresseavisen kan bare forholde seg til sakens fakta.» Ifølge avisen er fakta at klager ikke har svart på konkrete spørsmål som ble stilt ham.

Adresseavisen opplyser: «Han ble tre ganger bedt om å stille til intervju, der han har avslått og bedt om at spørsmål og svar må sendes via SMS/e-post.

- 13.06.17 (telefon)
- 22.06.17 klokken 10.27 (SMS)
- 22.06.17 klokken 10.54 (SMS)»

Adresseavisen påpeker også at flere av spørsmålene klager viser til, er legitime spørsmål som er stilt ham, men som ikke har vært publisert. Videre skriver avisen: «Epostveksling 01.06. er beskrivende for at Frøseth på eget tiltak i sakens gang ikke pekte på de manglene han nå viser til. Selv om han blir bedt om å gi tilbakemelding hvis han mener noe bør endres, er det eneste svaret fra Frøseth 'Hei, det ser greit ut'. Det beskriver hans holdning til oss under og like etter publiseringen.»

Ifølge Adresseavisen har klager kun én gang «gitt en liten og ufullstendig antydning av at han mente det var feil i en artikkel», i sms 13. juni: «Der legger han til 'det er for øvrig faktafeil i artikkelen'. Han utdypet ikke hva feilen angivelig er, selv om han har god mulighet til det. Han har heller ikke pekt på feil/mangler i andre sammenhenger. Heller ikke når han får SMS etter publisering av den siste saken, SMS 26.06., gir han hverken i sitt knappe svar da, eller senere, uttrykk for feil/mangler i noen av de foregående artiklene.»

For øvrig skriver Adresseavisen: «[H]ver gang vi har fått skriftlige svar fra ham, har de delene av svarene som var ment for publisering, vært gjengitt i sin helhet, uten noen form for nedkorting og innsnevring. Den eneste gangen Adresseavisen ikke har brukt hans svar i sin helhet var i sakens eneste telefonintervju, den 31.05. Da ble kun en del av hans svar publisert, fordi den delen av svaret var mest konkret svar på anklagene om at de to havnedirektørene trakk seg på grunn av samarbeidsproblemer med Frøseth. I ordinære intervjuer, det vil si på telefon eller ansikt til ansikt, er det uansett ikke vanlig eller hensiktsmessig å gjengi alt som blir sagt. Som dokumentert i e-postveksling 01.06., fikk han tilsendt utkast til skriftliggjøring av hans svar, med oppfordring om å endre, hvis han mener noe bør endres. Frøseth bekreftet kort at den skriftliggjorte formuleringen hans 'ser greit ut'. Han ønsket altså ikke å utdype

svaret.»

Avisen tilføyer også at klager i intervjuet fikk «utfyllende informasjon om hva de to havnedirektørene hadde sagt og at Adresseavisen hadde tenkt å publisere det». Avisen påpeker: «Det var ikke slik at Adresseavisen nektet å publisere hans versjon av saken. (...) Han etterlot i det hele tatt et veldig tydelig inntrykk hele veien av at han hadde sagt det han ønsket å si, og at han ikke ønsket ytterligere kontakt med oss.»

Adresseavisen fastholder at den har dekning for publiserte titler og påstander om samarbeidsproblemer: «Vi mener å ha solid dekning for at de to havnedirektørene oppgir samarbeidsproblemer med styreleder som grunnlag for å slutte. Både gjennom hva de to har sagt offentlig, og hva som har kommet fram i kildesamtaler med sentrale aktører. At formannskapet blir kalt inn til ekstraordinært møte, og at så representantskapet for eierne velger å bytte ut styret, med unntak av ett medlem, bare 14 dager etter første publisering, underbygger at vi har god og sikker kildeinformasjon om samarbeidsproblemene i ledelsen, og konsekvensene av det.»

Avisen står også fast på «at styreleder ikke tok til motmæle knyttet til samarbeidsproblemer» på det omtalte allmøtet. Adresseavisen skriver: «Vi har ikke hevdet at han ikke sa noe på møtet. Vi er, basert på vår kjennskap til saken, uenig i hans beskrivelse/forklaring knyttet til Hjorthols begrunnelse.»

Slik avisen ser det, «må en styreleder forventes å kunne gi ordentlige svar på samarbeidsproblemer i ledelsen», og: «Vi mener vår dekning av saken, med hans tilsvarende svar innenfor etiske rammer tatt hensyn til hans sentrale offentlige rolle og det offentlige selskapets vesentlige posisjon i Trondheim.»

Når det gjelder anklagen om sammenblanding av kommentar og fakta, som avisen er sterkt uenig i, forklarer Adresseavisen: «Poenget i artikkelens passasje 'Hvem vil ha jobben som leder for Trondheim Havn...' er å få frem at flere av medlemmene i formannskapet overfor oss ga uttrykk for at de var bekymret for at det ville bli vanskelig å rekruttere ny havnedirektør, hvis Frøseth skulle fortsette som styreleder. På dette stadium i saken gikk det en diskusjon i de lukkede rom om hvordan saken skulle løses, og dette poenget var for flere av politikerne viktig i vurderingen av om Frøseth skulle få fornyet tillit eller ikke. Formuleringen i artikkelen er derfor en saklig, relevant opplysning, og ikke en kommentar/meningsytring.»

Hva gjelder bruken av anonyme kilder i denne sammenheng, skriver avisen: «På dette stadium i saken, der det for allmennheten var åpent om Frøseth og resten av styret ville bli gjenvalgt, var det kun én av eier-representantene som ville uttale seg offentlig (kommunalråd Ingrid Skjøtskift, H), men flere snakket off the record. Det er en vanlig arbeidsform i en rekke saker i offentlig forvaltning at beslutningstagere ikke ønsker å uttale seg. Da er det en av journalistens oppgaver å peke på de hensynene som politikerne off the record viser til. Det gjorde Adresseavisen her.»

For øvrig forklarer Adresseavisen i tilknytning til det klager finner merkelig om publiseringen 24. juni: «Klokkeslett og dato på faktaboksen, som reelt sett er det Frøseth kaller artikkel, gjenspeiler ikke synlighetstidspunkt. Den var synlig på nett gjennom lenke fra den 24. og da gjennom artikkelen som hadde hans tilsvarende svar. Det er altså ingen artikkel men en faktaboks. Da vi mener vi har overholdt tilsvarende rett totalt i dette sakskomplekset er det ikke noe i dette punkt som endrer vårt ståsted.»

Med hensyn til spørsmålet om hans mandat, som han også reagerer på i siste artikkel, så innvender Adresseavisen at man kan snakke om et formelt og et uformelt mandat: «Otto Frøseth viser i tilsvaret til PFU til styrets formelle mandat. Det formelle mandatet er ubestridt. Det den delen av artikkelen handler om, er om styrets leder i tillegg har fått et uformelt mandat. Dette var et viktig og ubesvart spørsmål, fordi havneselskapet forvalter store verdier og nøkkelområder for byutviklingen i Trondheim.»

Slik Adresseavisen ser det, har den ikke brutt god presseskikk. Klager har «hatt rikelig anledning til å forklare og utdype sine handlinger og rolle som styreleder i et sentralt offentlig selskap, men selv valgt å ikke gjøre det». Når det gjelder den oppsummerende publiseringen, så inneholder denne også klagers tilsvare. Avisen skriver: «Saken er forøvrig basert på de informasjonene som har kommet fram fra kilder som har deltatt i saksbehandlingen både internt, via formannskapet og i representantskapet.»